

Het verschil Tekst: Gert Vreemann Foto's: Vreemann, MHeldens

make

HELDENS MAAIWERKEN RUST MECALAC
UIT MET EIGEN LICHTGEWICHT GIEK

Deze aangepaste 9,5-tons Mecalac op één meter brede rupsen is uitgerust met een ultralichte zeventien meter MHeldens-giek om watergangen in natuurgebieden en op lastig bereikbare plekken efficiënter en bodemvriendelijker te schonen. Inmiddels blijkt deze variant ook veel gevraagd voor het schonen van vijvers. We bekeken de combinatie in de praktijk.

De Mecalac staat op één meter brede rupsen. Dit geeft een bodemdruk van circa 0,5 kilo per vierkante centimeter.

'MENIG GRAAFMACHINE ZOU BLIJVEN STEKEN, TERWIJL WIJ ONS ALS SPEEDY GONZALES SNEL VERPLAATSEN'

Het is eind maart, ruim een maand voordat het maaiseizoen weer losbarst. Dat wil niet zeggen dat de Mecalac 10MCR met zeventien meter MHeldens-giek stil staat. Integendeel. De machine is tijdens ons bezoek volop bezig om een grote vijver, die na vele jaren was dichtgeslibd en dichtgegroeid, op te schonen. Deze natuurlijke vijver ligt in een laaggelegen gebied in de buurt van

Venlo. Het zijn drassige omstandigheden met veel dichte begroeiing. De eigenaar, een particulier, wil de natuurtuin opknappen en dus ook de vijver opschonen. Het terrein en de vijver zijn niet geschikt voor zware en grote voertuigen. Voor het van de kant opschonen heb je een flink bereik nodig en dus komt de Mecalac 10MCR met de zeventien meter MHeldens-giek helemaal tot zijn recht. Uitgerust met een 300-liter-knijperbak kan hij ver genoeg reiken om de vijver vanaf de kant op te schonen zonder de natuur en de begroeiing te veel te beroeren. Het is een klus van een paar dagen.

MET VERSTAND WERKEN

Vaste machinist Pieter Smits heeft net een stuk klaar en manoeuvreert de Mecalac op de één meter brede rupsen tussen de bomen door. Goed te zien is dat er dankzij een bodemdruk van circa 0,5 kilo per vierkante centimeter vrijwel geen insporing is en dat de machine ondanks de brede slof-

EIGEN CONSTRUCTIEAFDELING

Marcel Heldens heeft de giek in de eigen constructieafdeling gemaakt. Constructiewerk is een aparte tak in het bedrijf. Grotendeels voert die constructiewerk voor het eigen maaibedrijf uit, maar ook steeds meer voor derden. Zo wordt er net gewerkt aan een watergeefopbouw. Deze tak is groeiende. Marcel Heldens' roots liggen in het constructiewerk. De MHeldens-giek weegt nagenoeg hetzelfde als de standaard zes meter Mecalac-giek, maar dan wel met een bereik van zeventien meter gestrekt vooruit. Heldens heeft dit bereikt door hoogwaardig staal te gebruiken en de constructies goed door te rekenen op sterkte. Voor de tweede versie met uitschuifbaar giekdeel geldt hetzelfde. De eigen 265 kilo wegende vier meter brede maaikorf verkoopt hij al aan derden.

MAAIEN VANAF ÉÉN KANT

Primair is de Mecalac-Heldens-combinatie ontworpen voor het maaikorven van watergangen in natuurgebieden en van watergangen die vanaf één kant worden gemaaid. Met zijn combinatie kan hij bij brede watergangen vanaf één kant ook de 'overkant' gelijk meepakken. Dat scheelt extra werkgangen en lastige oplossingen om de overkant te maaien. Voor opdrachtgevers scheelt dat kosten en tegelijk is de CO₂-voetprint ook vele malen gunstiger. Daarnaast heeft Heldens het afgelopen jaar goed gescoord bij het schonen van lastig bereikbare meanderende watergangen in natuurgebieden, waar zware combinaties met een dergelijke lange giek niet welkom zijn. De eigen maaikorf is bewust niet diep uitgevoerd en heeft extra smalle (zes millimeter) spijlen om zo weinig mogelijk stuwende werking te hebben.

fen met 2,85 meter toch relatief smal is. Smits werkt vooral recht voor zich, waarbij hij extra afsteunt op het dozerblad. Als hij een kwartslag draait en ver reikt voor het lossen op de kant zie je dat de Mecalac ook stabiel blijft staan. Heldens vertelt dat hij nog extra afsteuning op de buitenkant van de rupsen wil inbouwen om de combinatie nog stabiel te maken. Daar is het nog niet van gekomen en blijkt dat, mede dankzij het 500 kilo extra zware Mecalac-contragewicht, ook nog niet echt noodzakelijk. Dat de machine door de blubber en bij de bult door de 'prut' moet, blijkt geen probleem. Heldens geeft aan dat de Mecalac hier juist tot zijn recht komt, omdat deze - dankzij 100 liter hydrauliekolie per minuut en een druk van 300 bar aan de wielmotoren - extra sterk is aan de rupsen. Pieter geeft aan dat je in lastige omstandigheden moeiteloos kunt manoeuvreren, ook al heb je dan met de grote rupsen flink wat weerstand. Desgewenst kun je in heel kritische omstandigheden ook andersom rijden, met het grote sprocketwiel aan de voorzijde. Bij een stuk rechtuit rijden langs de vijver zien we ook het andere voordeel. De machine rijdt hier moeiteloos 10 km/u. Dat redden maar weinig rupsmachines. "Menig andere graafmachine van deze klasse zou in dergelijke omstandigheden blijven steken, terwijl wij ons als Speedy Gonzales snel verplaatsen", zegt Pieter.

OPLETTEN GEBLAZEN

Je ziet bij het tussen de bomen staand kort op de machine werken dat de giek natuurlijk wel erg hoog boven de machine uitsteekt. Dat kan natuurlijk ook niet anders bij dergelijke lange giekdelen. Voor machinist Pieter is het dus wel oppassen geblazen met al die overhangende takken. Tegelijk zie je dat dan bij het achterovergetrokken eerste giekdeel het zicht op het werk extra goed is en dat deel twee en drie zich zodanig verhouden dat er goed kort op de machine kan worden gewerkt. Ook zie je dat Pieter met al zijn ervaring rustig en met verstand werkt, waarbij hij oog heeft voor de bewegingen van de giek en de belasting. Denk aan met beleid heffen om te voorkomen dat de giek wordt overbelast, mocht de knijperbak onverhoeds een dikke wortel te pakken hebben. Heldens geeft dat ook aan. De giek is extra licht geconstrueerd. Dat resulteert in een enorme reikwijdte van zeventien meter, maar dat

Marcel Heldens: "Voor eigen werken kun je extra licht bouwen en je medewerkers instrueren er extra voorzichtig mee om te gaan. Voor derden is dat lastiger, omdat je dan hufferproof moet bouwen."

wil ook zeggen dat je er met verstand mee moet werken. Daarom heeft hij hem primair voor eigen gebruik gebouwd. Hij geeft aan dat je als je de giek aan derden verkoopt je je als fabrikant toch moet indekken voor overbelasting. "Dan moet je toch zwaarder bouwen. Met iets wat van jezelf is, ga je anders om."

TWEDE VERSIE

Heldens heeft nu een jaar met deze giek gedraaid. De lange giek was primair bedacht voor het schonen van sloten in natuurgebieden. In combinatie met een eigen, vier meter brede maaikorf heeft de combinatie het afgelopen jaar naar alle tevredenheid volop gedraaid. De Mecalac en de giek hebben zich goed gehouden en gaan dit jaar vol gas door. Heldens heeft ervaren dat voor deze combinatie ook markt is in het schonen van vijvers en dergelijke, zoals hier. Je kunt dan met een relatief lichte circa tientons machine bodemvriendelijk en heel efficiënt vanaf de kant schonen. Daarbij heb je niet de stuwning van een maaiboot. Wensen zijn er ook nog wel. De giek voldoet goed, maar inspelend op incidenteel voorkomende hoogtebeperkingen (zoals bomen en leidingwerk) werkt Heldens nu aan een tweede versie waarbij het tweede giekdeel uitschuifbaar is. Deze krijgt een bereik van maar liefst negentien meter, met dezelfde capaciteit als de huidige zeventien-meter versie. Ook denkt Heldens nog na over eventueel rubber rupswerk of het monteren van rubber blokken op het stalen werk, zodat hij ook kan werken op kwetsbare verhardingen, zoals dat in de bebouwde kom veel voorkomt. Zeker is dat hij doorgaat met zijn unieke combinatie, binnenkort dus ook met de tweede met uitschuifbaar giekdeel, omdat hij er letterlijk het verschil mee maakt.

'DE LICHTE COMBINATIE SCHELT WERKGANGEN EN DIESELolie. WE REALISEREN DUS OOK EEN FLINKE CO2-BESPARING'

De giek met maaikorf in transportstand. Dankzij sterke wielmotoren haalt de Mecalac ook in mindere omstandigheden een rijnsnelheid van 10 km/u.